

Tiesos Draugas Ekstra Nr. 68 LEBBS naujienos 2014 m. vasaris

*„Jei laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai;
jūs pažinsite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus.“ Jn 8,31-32*

Tiesos Draugas Ekstra yra Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjungos leidinys, platinamas elektroniniu paštu, skirtas apžvelgti mūsų bendrijos įvykius, naujienas, spausdinti aktualius straipsnius bei esė.

Šiame numeryje:

*“Tikinti Bažnyčia”: Penktoji ištrauka iš Dr. Keitho Joneso knygos
Vilniaus Naujojo Testamento baptistų bendruomenės projektas Vaikų dienos cenras
„Pažinimo vartai“
Laukiame minčių ir naujienų
EBF maldos kalendorius*

Mieli TDE skaitytojai,

Pristatome tolesnę ištrauką iš gero mūsų Neakivaizdinės Biblijos mokyklos (NEBIM) draugo, Tarptautinės baptistų teologijos seminarijos Prahėje rektoriaus dr. Keitho Joneso knygos, išleistos jam dar esant Didžiosios Britanijos baptistų sąjungos (BUGB) vykdomojo sekretoriaus pavaduotoju (1998 m.). Tikimės, kad Jums ir Jūsų bendruomenėms šios mintys taip pat pasirodys naudingos.√

KYTAS DŽOUNESAS (KEITH G. JONES)

TIKINTI BAŽNYČIA: Ko galime pasimokyti iš anabaptistų ir baptistų

Bažnyčia kaip surinkimas

Bažnyčia kaip surinkimas – tai viena esminių anabaptistų įžvalgų, kurią teigiame gerai suprantantys ir laikantys ją vienu svarbiausių laisvųjų bažnyčių ir baptistų principų. Bet ar iš tikrųjų? Šis principas kyla iš įsitikinimo, jog skelbiant Evangeliją, Dievas per savo Šventąją Dvasią pašaukia moteris bei vyrus į tikinčiųjų surinkimus, kuriuose kiekvienas turi svarbią užduotį. Toks surinkimas gimsta per atsivertimą. Tai nėra jau užbaigtas kūnas, suformuotas apaštališkos patirties, prie kurio prisidėti kviečiami vėlesnių kartų žmonės. Pauliaus nupieštas Kristaus kūno įvaizdis teigia, kad jeigu kuris tikintysis bendruomenėje neprisiima savo

užduočių ir atsakomybių, viso kūno gyvenimas ir darbas statomas į pavojų.

Aš sąmoningai vartoju frazę „surinkimas“ arba „besirenkanti bažnyčia“, norėdamas pabrėžti, jog tai dar nėra visas Kristaus kūnas, o tik dinamiška grupė tikinčiųjų, prie kurios Trivienis Dievas savo malone vis dar prijungia naujus narius. Įprastai vartojame posakį „surinkta bažnyčia“ (angl. „gathered church“ – vert. past.), tačiau jis turi užbaigtumo atspalvį. Anabaptistų

supratimu, jų bendruomenės vis dar buvo renkamos bendrai mokinystės kelionei.

Tokia bažnyčios vizija – įspūdinga. Ji atmeta sampratą, jog esama tokių, kurie yra ypatingai pašaukti, priklausą kitam luomui nei įprasti žmonės. Kita vertus, šioje vizijoje esama apščiai vietos turintiems skirtingas dovanas, kurie, tinkamai tas dovanas naudodami, įgalina Kristaus Kūną veiksmingai dirbti. Pernelyg dažnai šiais laikais manome, jog tai tiesiog reiškia, kad kiekvienas gali kalbėti ir balsuoti, o darbą daryti privalo tik kai kurie.

Besirenkanti bažnyčia – surinkimas – supranta save kaip bendruomenę. Surinkimui priklausantys tikintieji nusprendė prie jos prisijungti ne todėl, kad jiems patiko muzika arba kad pamokslininkas turi gražius plaukus. Ne; Dievas pašaukė juos į bendruomenę. Šia prasme šiuolaikinis „prekybos centro“ krikščionybės stilius labai nutolęs nuo anabaptistų modelio. Surinkimas yra aiškiai apibrėžtas ir matomas: čia tikintieji pašaukti priklausyti. Be abejo, kyla klausimas, kokio dydžio gali būti konkreti bendruomenė, kad išliktų toks bendruomeniškumas. Ar anabaptistai nesugeba įsivaizduoti didelio žmonių susirinkimo kaip tikrų „tikinčiųjų bažnyčios“? Kitas klausimas – kaip tokioje besirenkančioje bendruomenėje turėtų būti priimami sprendimai. Anabaptistai nebuvo demokratai. Greičiau jie siekė atpažinti Kristaus valią šlovinant Dievą, meldžiantis ir kalbant.

Šiuolaikinėje bažnyčioje dažnai jaučiamas nepasitenkinimas laisvos bažnyčios modeliu, kur sprendimų ieškoti linkstama pamėgdžiodant parlamento debatus ir balsavimą. Kai kurie pasirenka išvengti tokios praktikos palikdami sprendimus kitiems; kaip kartą šmaikščiai pastebėjo vienas iš naujų bažnyčios vadovų, „apkeisti popiežių Romoje į popiežių namie“. Tai gali atvesti į abejingumą dalyvavimui bendruomenės gyvenime. Ankstyvosios baptistų bendruomenės turėjo daugiau anabaptistiško drausmingumo jausmo. Sujungti kartu bažnyčioje tampame atsakingi vienas už kitą. Sudrausminimas neturi būti skiriamas kažkokios išorinės valdžios – bažnyčios teismų ir susirinkimų reformatiškame, ar ypatingos kunigų kategorijos episkopalų modelyje. Tai greičiau turi būti visos bendruomenės reikalas, kurioje visi sergi vienas kitą – o tam reikia išugdyti ne tik Dievo teisingumo, bet ir Jo meilės supratimą.

Tad surinkimas kalbasi ir klausosi, ieško Kristaus minties aiškiam bendruomenės vadovavimui, rūpinasi kūno taika ir todėl įsitraukia į maldą ir svarstymus, kurie yra bendruomeniniai ir patariamieji, o ne supriešinantys ir priverčiantys.

Žvelgiant į dabartinės bažnyčios narių susirinkimų problemas, į augantį būrį įsiskaudinusių bendruomenių ir tarnautojų, kyla klausimas, ar priežastis nėra tai, kad surinkimo gyvenime pernelyg sekame pasaulietišku politiniu modeliu, o ne anabaptistišką vizija? Atsakyti nelengva, tačiau anabaptistai mums paliko iššūkį ir postūmį.

Ar yra ribos surinkimo dydžiui? Ar tokia besirenkanti bažnyčia nustoja būti veiksminga, jeigu mokiniai nebegali sergėti vienas kito ir patarnauti vienas kitam, nes vieni kitų nebepažįsta?

Ypatingas gyvenimo būdas

Net ir anabaptistų kritikai labai greitai pripažino, jog šios bendruomenės gyveno siekdamos atspindėti Kristaus gyvenseną. Pagrindinis tokio siekio požymis buvo asmenišką tikinčiojo moralę. Jau kalbėjome apie tokius atsitikimus kaip jaudinantis pasakojimas apie Dirką Vilemsą, kuris išgelbėjo savo skęstantį persekiotoją nuo mirties, ir už tai buvo iš naujo suimtas ir sudegintas ant laužo dėl savo įsitikinimų.

Dirko Vilemso istorija paliko didelį įspūdį vėlesnėms kartoms. Džeimsas C. Junkė (James C. Juhnke), Šiaurės Amerikos menonitas, apie tą įvykį parašė trumpą pjesę, kurios premjera įvyko 1992 m. Kanzase. Pjesės pagrindas buvo šio įvykio aprašymas „Kankinių veidrodyje“ (Martyrs' Mirror), kur Van Bragtas (Van Braght) komentuoja:

1569 metais pamaldus, ištikimas brolis ir Jėzaus Kristaus sekėjas, vardu Dirkas Vilemsas, buvo suimtas Asperene, Olandijoje, ir turėjo iškęsti žiaurų popiežininkų tironiškumą... kai jis pabėgo, jį karštomis pėdomis vijosi vagių gaudytojas ir, kadangi jau buvo pašalęs, minėtas Dirkas Vilemsas bėgo pirmas per ledą ir labai rizikuodamas perbėgo į kitą krantą. Vagių gaudytojas sekdamas jį įlūžo. Kai Dirkas Vilemsas pastebėjo, kad gresia pavojus pastarojo gyvybei, jis tuojau grįžo ir padėjo šiam išsikapstyti, taip

išgelbėdamas jam gyvybę. Vagių gaudytojas norėjo paleisti Dirką, bet burmistras labai griežtai pareikalavo jo laikytis priesaikos.

Aspereno miesto protokolai parodo, jog Dirkas, būdamas maždaug penkiolikos–dvidešimties metų amžiaus, buvo pakrikštytas kaip tikintysis Roterdame ir susitikdavo su kitais pamaldose Asperene. Dėl jo anabaptistiškų įsitikinimų teisėjai jo teisme paskyrė jam mirties bausmę sudeginant, o visas jo turtas buvo konfiskuotas.

Tiesos sakymas ir atsisakymas duoti priesaiką, nes sakyti tiesą priklauso kaip Kristaus mokiniui, buvo vienas iš anabaptistų požymių. Tai labai aktualus iššūkis ir mūsų laikams. Reformatoriai norėjo pašalinti visokį priesaikų davimą, išskyrus priesaiką Dievui. To neįvyko, ir mūsų dienomis per įstatyminę sistemą ir įvairiais atvejais visuomenėje iš žmonių reikalaujama priesaikos. Anabaptistai atsisakė eiti į tokį kompromisą. Kiti radikalūs reformatoriai, kvakeriai – „Bičiulių draugija“ – taip pat ištikimai laikosi šio principo ir yra plačiai pagarsėję savo sąžiningumu – tegul jūsų „taip“ būna „taip“, o „ne“ – „ne“. Na, o šiuolaikinė visuomenė ypač pasižymi savo apgavystėmis.

Menonitų teologas Alanas Kreideris (Alan Kreider) 1996 metais uždavė klausimą: „Ar įmanoma būti tiesos kalbėtojais visuomenėje, kur melavimas yra tapęs gyvenimo būdu?“ Kaip išdėstyta Bičiulių draugijos „Patarimuose ir klausimuose“:

Ar esi sąžiningas ir teisingas visame, ką sakai ir darai? Ar išlaikai griežtą principingumą verslo operacijose ir sandėriuose su organizacijomis? Ar tau patiktų pinigų ir informaciją naudoji protingai ir atsakingai? Duoti priesaikas reiškia turėti dvejopą tiesos standartą; užuot pasirinkęs savo tiesą patvirtinti priesaika, suvok, ką tu sakai apie savo sąžiningumą.

Ankstyvosios anabaptistų bendruomenės praktikavo turto bendrumą. Nors daugelis išlaikė asmenišką turto teisę, visiems buvo aišku, kad jų valdos nepriklauso jiems patiems, ir kad jos turi būti paruoštos padėti tiems, kam reikia. Huterių bendruomenės ir dabar laikosi tokio bendruomeninio gyvenimo. Mūsų dabartiniame pasaulyje, kuriame jaučiamas didžiulis spaudimas kaupti asmenišką nuosavybę, būtų verta apmąstyti apie visos žemės gerovę ir paklausti, ar bendro turto turėjimas, dalijimasis transporto priemonėmis ir kitais daiktais nebūtų

tas gyvenimo būdas, kuris mus padarytų panašesnius į Kristų tarnaujant šiame pasaulyje?

Ugdyti tokį atvirą ir permatomą gyvenimo dėl Kristaus būdą, pažymėtą troškimu sekti Kalno pamokslu, yra gąsdinanti užduotis. Tačiau tai ir yra tas mūsų aptartas kristocentriškumas, kuris išskyrė anabaptistus.

Kaip tame senoviniame klausime: „Jei tave suimtų už tai, kad esi krikščionis, ar užtektų įrodymų tave nuteisti?“ Anabaptistai rimtai žiūrėjo į gyvenimo būdo klausimus – mokinystė jiems buvo daugiau negu bažnyčios lankymas sekmadieniais ir atsisakymas pirkti loterijos bilietus. Kokie yra jūsų gyvenimo krikščioniškumo požymiai?

Visus narius įtraukianti bendruomenė

Jau pati anabaptistų surinkimo samprata reiškė, jog tikintieji yra renkami į bažnyčią nepriklausomai nuo savo lyties ar padėties visuomenėje. Aiškus anabaptistų bendruomenių antiklerikalizmas laidavo, kad kai kas nors būdavo priimtas į konkrečią bendruomenę ir jos sandorą, jų atneštos dvasinės dovanos turėjo tarnauti visų tikinčiųjų kunigystės sustiprinimui.

Tai tiesiogiai pašalina reikmę turėti specialią kunigų ar pastorių kategoriją. Šiame dalyke anabaptistai peržengė ordinuotų tarnautojų modelius, tapusius magisterinės reformacijos ženklu. Jie neatmetė tų, kurie galėjo padėti surinkimui augti ir kartu mąstyti – jie nebuvo nusistatę prieš intelektualus. Jų pavyzdys ir mus skatina ieškoti tikinčiųjų, kurie įgalintų Kristaus bendruomenę ugdyti mokinystę. Tačiau anabaptistų modelyje vertinama tarnystė, o ne autoritarinis vadovavimas.

Nors tokiai praktikai atsiskleisti reikėjo laiko, jau nuo pat pradžių anabaptistų bendruomenėse moterys rado žymiai daugiau laisvės negu visuomenėje. Ne viena moteris tokiuose anabaptistų surinkimuose turėjo labai svarbų vaidmenį. Nemažai jų buvo nukankintos dėl savo įsitikinimų. Meiken Buzers (Maeyken Boosers), kelių vaikų motina iš Belgijos, buvo įkalinta dėl savo anabaptistiškų įsitikinimų. Ji buvo kankinama ir, neatsisakiusi savo tikėjimo, sudeginta 1564 metais. Ji savo likimą užantspaudavo žodžiais: *“Mano širdis visada trokšta būti tinkama Jo akyse, kad galėčiau užbaigti Jo šlovei tai, ką Jis manyje pradėjo.”*

Ir moterys, ir vyrai tapo kankiniais; buvo branginamos dovanos ir įžvalgos visų, kurie buvo surinkti į bendruomenę. Ankstyvosiose anabaptistų bendruomenėse moterys tarnavo kaip pranašės, evangelistės, maldos vadovės ir savitarpio pagalbos užduotyse. Moterų vaidmuo yra vienas iš klausimų, dėl kurių nesutaria šiuolaikinė bažnyčia. Kuomet akcentas dedamas ant Pauliaus doktrininių punktų ir Senojo Testamento kunigų luomo modelio, tai mūsų dėmesį atitraukia nuo vietos, kurią Evangelijose moterims skyrė Jėzus.

Dabar jau aišku, jog anabaptistų pradėti surinkimai buvo statomi ant koinonijos – bendrystės – sąvokos. Ir moterys, ir vyrai vienas kitą pirmiausia laikė seserimis ir broliais Viešpatyje. Iš šios sampratos sekė ir jų požiūris į santuoką; tai buvo išties radikalus požiūris.

Anabaptistų modelis meta iššūkį patriarchatams, kurie pernelyg dažnai mano galintys patys nustatyti, kokia turi būti bažnyčia, ir nesugeba priimti moterų dovanų ir jų įnešamo indėlio.

Apie šį klausimą 1997 metais kūrybingai kalbėjo ir baptistų teologė Rut Guldburn (Ruth Gouldbourne). Ar moterims reikia ieškoti būdų įnešti savo dovanas į krikščioniškos bendruomenės gyvenimą bendradarbiaujant su patriarchatu, ar, kaip teigia kai kurie, reikia kurti kitokį bažnyčios modelį, iš pagrindų moteris priimančią bažnyčią?

Bet kuriuo atveju anabaptistų vizija palieka bažnyčioms atvirą iššūkį. Ar tikrai esame besirenkanti bažnyčia, sudaryta iš moterų ir vyrų, jaunų ir senų, kurioje vertinama ir pagal Evangelijų pavyzdį panaudojama kiekvieno jos nario tarnystė? O gal esame įstrigę patriarchato spąstuose, kurį mums paliko pasaulietinė krikščionija, ir kurio reformatoriai taip ir nereformavo?

Tokie klausimai susiję su mūsų samprata apie pastoriską tarnystę. Sekant anabaptistų modeliu, tai turėtų būti įgalintojo, o ne dominuojančio vadovo tarnystė. Tačiau turime pastebėti, kad anabaptistai nebuvo antiintelektualai. Hubmajeris ir kiti buvo puikūs mokslininkai, tačiau jų įnašas buvo padėtas greta kitų, pasvertas ir apsvarstytas bažnyčios susirinkime, o ne priimtas kaip iš aukščiau, kaip oficialus aukštesnės kategorijos asmens pareiškimas.

Mažiausiai šešiasdešimt procentų baptistų bažnyčių narių yra moterys. Ar tai atsispindi mūsų bažnyčių, asociacijų ir sąjungų vadovavimo struktūrose? Ar nesame, kaip kad pareiškė Rut Guldburn, įkliuvę patriarchato spąstuose?

(Tęsinys kitame numeryje)

Vertė Ruta Inkenaitė ir Lina Andronovienė ✓

Vilniaus Naujojo Testamento baptistų bendruomenės projektas Vaikų dienos centras „Pažinimo vartai“

„Iš tiesų sakau jums: kiek kartų tai padarėte vienam iš mažiausiųjų mano brolių, man padarėte“

Mt 25, 31–46

Nuo 2013 m. gegužės mėnesio Vilniaus Naujojo Testamento baptistų bendruomenės patalpose veikia vaikų dienos centras „Pažinimo vartai“ (toliau – VDC „Pažinimo vartai“), kurio steigėja yra pati bendruomenė, o projektą remia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Kas yra vaikų dienos centras? VDC „Pažinimo vartai“ steigėjų manymu, tai tarpinė stotelė tarp mokyklos ir namų, kur galima ir atsikvėpti, ir padirbėti, ir pažaišti, ir pasimokyti, ir

pasiguosti, ir pačiam ką nors paguosti – tokia paprasta, bet kilni VDC „Pažinimo vartai“ misija, kuria tiki visi šio centro darbuotojai ir savanoriai.

Dar ne taip seniai užvertėme 2013 m. puslapį, ir per tą laiką VDC „Pažinimo vartai“ netrūko nei iššūkių, nei veiklos. Per 2013 m. projekto vykdymo laikotarpį vaikams iš socialiai remtinų, gausių ir įvairius sunkumus patiriančių šeimų buvo teikiamos socialinės pedagogės, psichologės, mokomųjų dalykų (anglų bei lietuvių kalbų, matematikos, istorijos) korepetitorių paslaugos, vaikai dalyvavo kritinio mąstymo, judesio ir šokio, dramos edukaciniuose užsiėmimuose, jiems buvo organizuojamos edukacinės išvykos į muziejus bei kitas kultūrinės institucijas, grupiniai užsiėmimai, diskusijos aktualiomis temomis. Vaikai taip pat buvo mokomi stalo kultūros ir bendravimo įgūdžių, raginami konstruktyviai spręsti konfliktines situacijas, buvo ugdomas jų empatiškumas, pagarba tiek suaugusiesiems, tiek bendraamžiams, lavinami estetiški, stalo kultūros įgūdžiai bei kuriama saugi, draugiška, ugdomi aplinka. Bendradarbiaujant su „Maisto banku“, socialiai remtiniams vaikams ir jų šeimoms teikta parama maisto produktais, o prieš Kalėdas VDC „Pažinimo vartai“ globojamoms šeimoms buvo išdalinti dienos centro paruošti šventiniai maisto paketai.

Kalbėti apie šio projekto rezultatus dar ankstoka, tačiau jau dabar galima pastebėti vaikų motyvacijos stiprėjimą ir pastangas moksle, susidomėjimą kultūriniu gyvenimu ir drąsius mėginimus pareikšti apie savo gabumus aplinkiniams. Vaikai išmoko kurti jaukią ir malonią aplinką, labai noriai gamino žaisliukus eglutei bei kitus rankdarbius kartu su juos prižiūrinčia, įkvepiančia ir idėjų nestokojančia socialine pedagoge Kristina. Spindinčios ir šypsančios vaikų akys, nuoširdūs apkabinimai ir mažos kasdienės pergalės ugdant jų asmenybes ir yra didžiausias atlygis šiame nelengvame, bet prasmingame darbe.

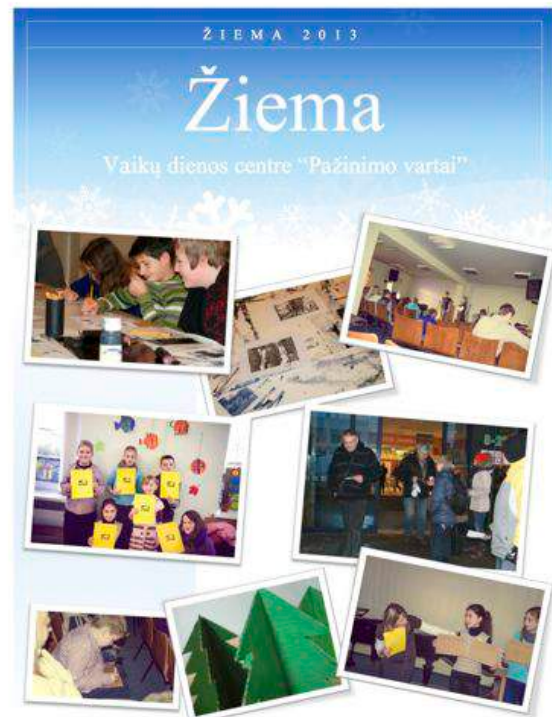
Lilija Stončiuvienė ✓

Laukiame jūsų minčių ir naujienų

Mieli „Tiesos Draugo Ekstra“ skaitytojai,

Dėkojame už padėkas ir asmeniškus atsiliepimus! Jūsų žodžiai padrąsina ir pastiprina. Kad „Tiesos Draugas“ išties būtų mūsų visų leidinys, norėtusi paprašyti visiems TDE skaitytojams skirtų jūsų minčių, atsiliepimų, pastabų, pasisakymų, pasidalinimų naujienomis iš bendruomenių gyvenimo...

Lauksime!

Prašome jūsų maldu

Žemiau, kaip įprasta, pateiksime Europos Baptistų Federacijos kalendorių, tačiau esame ypač prašomi melstis už tas vietas, kuriose šiuo metu liejasi kraujas ir prievarta: Ukrainą, Siriją, Pietų Sudaną. Daugiau informacijos – www.ebf.org

-----

Europos Baptistų Federacijos (EBF) maldos kalendorius

Vasario 3-9 meldžiamės už:

Evangelijų krikščionių baptistų sąjungą Baltarusijos Respublikoje

Bendruomenių skaičius:	312
Bendras narių skaičius:	13 884
Prezidentas:	Viktor Krutko
Generalinis koordinatorius	Nikolay Sinkovets

Vasario 10-16 melsimės už:

Libano evangelišku baptistų bažnyčių konvenciją

Bendruomenių skaičius:	32
Bendras narių skaičius:	1 600
Prezidentas:	Joseph Kazzi
Generalinis koordinatorius	Wissam Haddad

Vasario 17-23 už:

Estijos laisvųjų evangelikų ir baptistų bažnyčių sąjungą

Bendruomenių skaičius:	85
Bendras narių skaičius:	6 196
Prezidentas:	Meego Rimmel
Generalinis koordinatorius	Erki Tamm

Vasario 24- kovo 2 už:

Čekijos baptistų sąjungą

Bendruomenių skaičius:	42
Bendras narių skaičius:	2 415
Prezidentas:	Milan Kern
Generalinis koordinatorius	Ludek Sip

EBF maldos kalendorių bei išsamesnę informaciją apie maldos poreikius galite rasti Europos Baptistų Federacijos internetiniame puslapyje: <http://www.ebf.org>. ✓

*Straipsniai trumpinami ir redaguojami redakcijos nuožiūra. Redakcijos nuomonė ne visada sutampa su autorių nuomone.

*Jei norite atsisakyti naujienu, atsiųskite tuščią elektroninį laišką su žodeliu - NESIŪSTI.

© Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga
El.paštas: office@baptist.lt

Mūsų sąskaita:

Lietuvos evangelikų baptistų bendruomenių sąjunga
Įmonės kodas: 192077697
AB SEB bankas,
Banko kodas: 70440
Sąskaitos nr. LT79 7044 0600 0415 1925